

indestaaende ca. 1 139 Mill. Kr., og naar et saadant forholdsviis lille Antal har en saastor Sum i Sparekasserne, er det sikkert, fordi de i Henseende til Indtægter i det hele taget er anderledes stillet, end Tjenestemænd og Arbejdere i al Almindelighed er.

Men det ærede Medlems Paastand er ogsaa fuldstændig falsk. Der findes mange Arbejdere, mange Tjenestemænd, der sidder med en lille Ejendom. De bygger sig for den lille Kapital, de har, et Hus for at kunne have en nogenlunde sorgfri Alderdom og bo omtrent husfrit, og i Form af Afdrag skaber de sig efterhaanden en større Kapital i disse Ejendomme. Jeg ved f. Eks., at der i Nyborg By findes mange Tjenestemænd og Arbejdere, som har deres egen lille Ejendom; denne har de ikke erhvervet sig, fordi de har haft store Lønninger, men udelukkende, fordi de har været sparsommelige og nøjsomme og gjort alt, hvad de kunde, for at lægge lidt til Side. Jeg skal ogsaa nævne Livsforsikringerne. Adskillige Læger har fortalt mig, at indenfor Tjenestemændene findes det forholdsviis største Antal af livsforsikrede; dette kan konstateres gennem de Undersøgelser, som Lægerne foretager. Og Tjenestemændene foretager jo i selve deres Stilling en Kapitalopsamling; de betaler hvert Aar 2½ pCt. af deres Indtægt til Pension, og dette Beløb androg for det sidste Finansaar ca. 4 Mill. Kr. Jeg vil ogsaa nævne, at der er mange Tjenestemænd, som ofrer alt, hvad de paa nogen Maade kan overkomme, for at give deres Børn den bedst mulige Uddannelse. Jeg har set mange smukke Eksempler paa, hvorledes Forældrene har sat alle Hensyn til Side, har sparet og spinket saa meget, som de overhovedet kunde, for at kunne bekoste en god Uddannelse af deres Børn. Det er maaske ikke en Kapitalanbringelse, der kan gøres op i Kroner og Ører, men jeg vil paastaa, at det er en Kapitalanbringelse, som er i det hele Samfunds Interesse.

Hvad Lønarbejderne angaar taler man om de høje Arbejds lønninger, og man taler om Sparsommelighed. Det er det Raab, der lyder den ene Gang efter den anden: Arbejderne og Tjenestemændene sidder paa den grønne Gren. Jeg skal nævne nogle ganske faa Eksempler taget fra det praktiske Liv, ude fra Provinsen. En Murer-svend oppebærer 1 Kr. 30 Ø. i Timen; hertil lægges et Tillæg paa 50 Ø. i Mestersalær, i alt 1 Kr. 80 Ø.; for en Murararbejds-mand er Lønnen 1 Kr. 08 Ø., Tillæget 42 Ø., i alt 1 Kr. 50 Ø.; en Murerlærling faar det sidste Aar, han er i Lære, 50 Ø. i

Timen, men Mesteren tager 1 Kr. i Timen i Mestersalær eller i alt 1½ Kr. pr. Time. Jeg kunde ligeledes nævne Tømrersvende, Skibstømrere, Snedkere o. s. v. Det vil ses, at Tillæget til Arbejds lønningerne varierer fra 28½ til 200 pCt. Naar Betalingen for udført Arbejde bliver saa høj, som man ofte vil paastaa, er det, fordi Mesteren lægger en ganske meningsløs Avance til de Lønninger, der udbetales Arbejderne. Og efter at man saaledes har udbyttet Arbejderne saa godt, man kan, saa kritiserer man dem bagefter for manglende Sparsommelighed! Jeg takker ikke en Mester, der beskæftiger mange Svende og Arbejdere, for, at han kan lægge noget til Side, for det er en god Forretning, og jo flere Lærlinge han har, des mere tjenes der.

Jeg kunde ogsaa have Lyst til at omtale Landarbejdernes Stilling. Jeg hørte forleden Aften med Interesse det ærede Medlem Hr. Pinstrup tale om Landbruget som det bærende Erhverv: Landbruget, det var det bærende Erhverv her i Samfundet. Men saa forekommer det mig ogsaa at være en Skandale, saaledes som dette bærende Erhverv mange Gange lønner de Arbejdere, der deltager i Landbrugets Produktion, som fører saa mange Penge her ind i Landet. Den 20. August stod der en bemærkelsesværdig Artikel i Venstrebladet „Fyns Tidende“. Denne Artikel var skrevet af en Herregaardsarbejder, som fremkom med en Redegørelse for sine Indtægter. I Hjemmet var der Mand, Kone og 4 Børn. Hans gennemsnitlige Fortjeneste var 5 Kr. pr. Dag eller 30 Kr. pr. Uge, og han opgør sine Udgifter til de allervigtigste Livsfor-nødenheder, til det, der strengt taget hører til det daglige Brød, og kommer til en Udgift pr. Uge af 30 Kr. 32 Øre. Den eneste Luksusartikel, man maaske kunde sige, der fandtes paa dette Budget, var et Anker Øl for en Uge, 2 Kr. 65 Øre, og saa en Pakke Skraa til 50 Øre, og endelig var de tre i Forening, der holdt „Fyns Tidende“. Dette var for Resten efter min Mening den eneste Luksus, de Penge, den Mand gav ud til „Fyns Tidende“, som ikke bestiller andet end at skrive om Arbejderne, at de er ikke sparsommelige, ikke nøjsomme og ikke flittige nok.

Denne Mand skrev, at han ikke var Tilhænger af Strejker og den Slags; han var Venstremand, og han var af den Opfattelse, at et saa godt Forhold som muligt mellem Arbejdere og Arbejdsgiver er det værd at tilstræbe; men han kunde ikke forstaa, at „Fyns Tidende“ vender Haanden imod dem, der arbejder for at faa bedre, lysere